

УПУТСТВО ЗА ОСНИВАЊЕ ЗАДУЖБИНЕ/ФОНДАЦИЈЕ

1. Шта је задужбина, односно фондација и које су најбитније разлике између њих?

Закон о задужбинама и фондацијама (у даљем тексту: Закон) дефинише задужбину као правно лице без чланова којем је оснивач наменио одређену имовину (основна имовина) ради добродоног остваривања општекорисног циља или приватног интереса, односно циља који није забрањен Уставом или законом, док је фондација правно лице без чланова и основне имовине које је основано ради добродоног остваривања општекорисног циља који није забрањен Уставом или законом. Између задужбине и фондације постоје одређене разлике:

	ЗАДУЖБИНА	ФОНДАЦИЈА
Основна имовина неопходна за оснивање	Потребна – законом утврђени минимални износ од 30.000 евра у динарској противвредности	Није потребна никаква основна имовина
Циљ оснивања	Може се основати како за остваривање општекорисног , тако и за остваривање приватног циља	Може се основати само ради остваривања општекорисног циља
Правни основ за оснивање	Може се основати актом о оснивању, уговором о оснивању, као и завештањем (mortis causa)	Може се основати само актом о оснивању или уговором о оснивању (infra).

Искључиво од воље оснивача зависи који ће облик основати.

На средства која задужбина која је основана ради остваривања општекорисног циља и фондација стичу бестеретно (од добровољних прилога, поклона, донација, финансијских субвенција, заоставштина, и сл.) **не плаћају се порези установљени законом.**

2. Оснивање задужбине/фондације

Задужбину и фондацију могу основати **једно или више пословно способних домаћих или страних физичких или правних лица под једнаким условима.** Сагласно позитивним прописима Републике Србије, физичко лице стиче општу пословну способност са **навршених 18 година живота.**

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Задужбина и фондација се оснивају актом о оснивању или уговором (**оснивачки акт**)¹ састављеним у писменој форми, с тим да се задужбина може основати и завештањем.

За оснивање задужбине неопходна је основна имовина од најмање 30.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан оснивања. Основна имовина је имовина коју је оснивач пренео на задужбину у тренутку оснивања и која служи за трајно остваривање циљева задужбине. Основну имовину задужбине могу да чине стварна права на покретним и непокретним стварима, облигациона потраживања и права индустријске својине, као и новчана средства (девизна и динарска). Висина основне имовине задужбине може бити и мања од законом прописане, под условом да је прибављено мишљење надлежног органа (Министарства културе или надлежног органа за послове културе АП Војводине), о томе да је основна имовина задужбине довољна за остваривање циљева због којих се оснива.

3. Обавезни органи

Према закону, обавезни органи задужбине, односно фондације, су **управни одбор и управитељ**, при чему управни одбор мора да има најмање три члана. Поред тога, задужбине и фондације могу имати и друге органе ако су они предвиђени статутом. То може бити надзорни одбор, програмски савет и др.

4. Упис задужбина и фондација у Регистар задужбина и фондација

4.1. Правне последице уписа удружења у Регистар

Задужбине и фондације **стичу својство правног лица уписом у Регистар и не могу отпочети са деловањем пре уписа у Регистар.** Стицањем својства правног лица задужбина односно фондација може да закључује уговоре и предузима друге правне радње у своје име и за свој рачун, може да стиче сопствену имовину, за обавезе преузете у правном промету одговара само својом имовином, а не имовином оснивача и чланова, ужива буџетске и пореске повластице као и могућност финансирања од стране страних донатора.

4.2. Поступак уписа оснивања задужбине/фондације у Регистар

4.2.1. Документација неопходна за упис

Поступак уписа оснивања задужбине/фондације покреће се подношењем неопходне документације:

- 1) **Образац јединствене регистрационе пријаве оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника (образац**

¹ Када је једно (физичко или правно) лице оснивач задужбине или фондације, онда се оснивачки акт доноси у форми *акта о оснивању*. Када је више (физичких или правних) лица оснивач задужбине или фондације, онда се оснивачки акт доноси у форми *уговора о оснивању*.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

- 2) **IPPPC** (Прилог 1) која се попуњава на српском језику ћириличним писмом и подноси се у само једном примерку;
- 3) **Оснивачки акт (акт о оснивању (Прилог 2) или уговор о оснивању (Прилог 3)) задужбине односно фондације са овереним потписима оснивача односно правноснажно решење о наслеђивању ако се задужбина оснива завештањем,**
- 4) **статут задужбине (Прилог 4) односно фондације (Прилог 5)**
- 5) **доказ о идентитету оснивача, управитеља, односно лица овлашћеног за заступање** и то фотокопија личне карте или пасоша или извод из регистра у ком је регистровано правно лице ако је оснивач задужбине односно фондације правно лице;
- 6) **решење о одређивању извршиоца завештања, ако је задужбина основана завештањем;**
- 7) **акт о избору управног одбора задужбине односно фондације (Прилог 6)**
- 8) **акт о избору управитеља задужбине односно фондације (Прилог 7);**
- 9) **доказ о уплаћеним новчаним средствима неопходним за оснивање задужбине, односно процена судског вештака о вредности основне имовине у стварима и правима која је намењена за оснивање задужбине;** (ако се оснива фондација, није потребно)
- 10) **доказ о уплати накнаде за упис задужбине, односно фондације у Регистар** – Накнада за регистрацију оснивања задужбине/фондације износи 4.900,00 динара. (Уплате накнада за услуге које пружа Агенција у оквиру Регистра удружења врше се на рачун: 840-29770845-52, модел 97, позив на број који се добија кликом на следећем линк: <http://pretraga2.apr.gov.rs/GeneratorPozivaNaBroj/Home/>). – Уплатилац је увек физичко лице, а не задужбина/фондација;

Пријаве за упис се попуњавају читко, електронски или писаним путем, и са пратећом документацијом и доказом о уплати накнаде се подносе лично, у седишту АПР у Београд, у организационим јединицама АПР или препорученом поштом.

4.2.2. Ко подноси пријаву?

Пријаву за упис оснивања подноси **лице које оснивачким актом и статутом именовано за управитеља односно заступника задужбине односно фондације**. Ово лице мора имати општу пословну способност.

4.3. Поступак регистратора по поднетој пријави

По пријему пријаве регистратор проверава да ли су испуњени законски услови за упис у регистар. Ако утврди да су поднете уредне пријаве и документација, регистратор у року од 5 дана од дана пријема пријаве у АПР, доноси решење о упису оснивање задужбине/фондације и објављује статут на интернет страни Агенције.

4.4. Резервација назива

Пре подношења пријаве оснивања задужбине/фондације, могуће је извршити и резервацију назива задужбине/фондације. За резервацију назива потребно је предати следећу документацију:

1. Регистрациону пријаву резервације имена (*Прилог 8*)
2. Доказ о уплати накнаде у износу од 1.000,00 динара (Уплате накнада за услуге које пружа Агенција у оквиру Регистра удружења врше се на рачун: 840-29770845-52, модел 97, позив на број који се добија кликом на следећем линк: <http://pretraga2.apr.gov.rs/GeneratorPozivaNaBroj/Home/>);

Назив се резервише у корист подносиоца пријаве на рок од 60 дана од дана објаве. Пре истека рока на који је назив резервисан, лице у чију је корист назив резервисан, може, уз поновну уплату накнаде за резервацију назива, обновити резервацију назива на накнадни рок од 60 дана.

Напомена: Генерално, без обзира на то да ли се оснивач задужбине/фондације определи за подношење пријаве за резервацију имена, пре избора назива увек је потребно извршити проверу назива и то преко Интернет стране Агенције. Законом је прописано да назив задужбине/фондације не може бити идентичан називу других задужбине/фондације која су уписана или уредно пријављена за упис у Регистар.

Напомена: Назив задужбине и фондације се одређује оснивачким актом и статутом и **мора садржати реч „задужбина“, односно „фондација“.**

5. Прилози уз Упутство

Прилог 1	Образац јединствене регистрационе пријаве оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника (образац ЈРППС)
Прилог 2	Пример акта о оснивању задужбине/фондације
Прилог 3	Пример уговора о оснивању задужбине/фондације
Прилог 4	Пример статута задужбине
Прилог 5	Пример статута фондације
Прилог 6	Пример акта о избору управног одбора задужбине односно фондације
Прилог 7	Пример акта о избору управитеља задужбине односно фондације
Прилог 8	Регистрациона пријава резервације имена

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Све прилоге, као и само упутство, можете преузети на:

www.divac.com/osnivanjefondacije

Израда овог упутства омогућена је уз подршку америчког народа путем Америчке агенције за међународни развој (УСАИД). Садржај упутства је искључиво одговорност Фондације Ана и Владе Дивац и не представља нужно ставове УСАИД-а или Владе САД.

Упутство за оснивање фондација припремљено је у оквиру Пројекта за унапређење оквира за давање, који финансира Америчка агенција за међународни развој - УСАИД, а реализује Коалиција за добротинство, коју предводи Фондација Ана и Владе Дивац. Коалицију за добротинство додатно чине Траг фондација, Цаталуст Балканс, СМАРТ Колектив, Српски филантропски форум, Форум за одговорно пословање и Привредна комора Србије.

